

ДО
Г-Н ЕВГЕНИ АНГЕЛОВ
СЕКРЕТАР
ПО ИКОНОМИКА И
ИНОВАЦИИ
НА ПРЕЗИДЕНТА НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТАНОВИЩЕ

от

Дияна Банкова Неделчева, спец. „Счетоводство и контрол” – бакалавър,
„Висше Училище по Застраховане и Финанси” – гр. София

На тема: „Стимулиране на иновациите и предприемачеството в България в рамките на членството ѝ в ЕС” на заседание на Съвета по икономика.

/01.12.2014г., гр. Плевен/

Уважаеми г-н Ангелов,

Все повече от европейските страни осъзнават, че икономическото възстановяване от финансовата криза и връщането към растеж изисква стимулиране на иновациите и предприемачеството. Този фокус води до създаване на икономика, която е по-конкурентна и иновативна, а също така успешно реализирана на глобалния пазар. Икономиката, базирана на знания, създава не само нови работни места, но също така и по-качествени такива, което води до повишаване на добавената стойност на секторите в областта на услугите, индустрията и селското стопанство.

Не случайно Европейската комисия констатира и сериозен праг до достъпа на финансов ресурс за малките и средни предприятия /МСП/, оказващ изключително негативен ефект върху тяхната конкурентоспособност и развитие. Съответно България, съществено подобри използването на оперативните програми и европейски фондове от МСП като силен инструмент за иновационно развитие. Особено това важи за Програмата „ДЖЕРЕМИ“ на Европейския инвестиционен фонд, която направи серия от инвестиции във фондове, управлявани от частни мениджърски дружества, което се оказва значително по-ефективен ход от държавното управление.

Като катализатор за осигуряване на достъп до финансови средства за МСП може да се приеме специалният инструмент за подкрепа „JEREMIE”, ориентиран към бизнес изследвания и разработки, трансфер на технологии, иновации и предприемачество, създаване на нов бизнес или разширяване на съществуващ. Този съвременен европейски ресурс предоставя инвестиционен капитал на предприемачите с цел модернизиране и разнообразяване на дейностите им, разработване на нови продукти и разширяване на достъпа до пазара. Положително влияние върху цялостния бизнес климат би оказало изграждането на съвременна и надеждна инфраструктура, засилване на интеграцията между елементите на „триъгълника на знанието” - /образование – наука – бизнес/. Създаването на по-благоприятен бизнес климат, който да улесни лицензирането, издаването на разрешителни и регистрацията на бизнеси в България ще донесе повече време и финансов ресурс за МСП-тата, който да бъде инвестиран в иновативни дейности.

Сред главните проблеми се нареждат, че политиките и стратегиите за научни изследвания и формиране на развитие на човешки капитал, където не се отчита фактът, че трябва да има „мост“ между тях.

Неизползвани големи възможности се крият в сектора на „Биотехнологиите”, където в „Стратегията за науките за живота и биотехнологиите /COM/2002/27/” са дефинирани следните основни приоритетни области:

- ✓ Насърчаване на научно-изследователската дейност и развитието на пазара за биопродукти;
- ✓ Подобряване на връзките между изследователските организации и промишлеността;
- ✓ Гарантиране на устойчив принос на съвременните биотехнологии към развитието на селското стопанство.

Европейската програма за обмен „Еразъм за млади предприемачи” дава възможност за придобиване на необходимите умения за стартиране на малък бизнес чрез събиране на знания и идеи от опитни предприемачи. Това взаимно изгодно сътрудничество е иновативен работещ модел за правене на успешен бизнес, като в дългосрочен план дава възможност за изграждане на широка мрежа от контакти и създаване на потенциални дългосрочни бизнес партньорства.

Разходите за обучение по икономика и стопанско управление не са просто разходи за образование, а директни инвестиции за развитието на икономиката. Образованата работна сила може да използва новите технологии, което увеличава производителността и конкурентоспособността на фирмите.

Особено внимание трябва да се обърне на условията за създаване на нов бизнес. За неговата подкрепа са необходими усилия в шест ключови области като:

- ✓ достъп до финансиране, особено в началото на бизнеса;
- ✓ подкрепа в критичните фази на жизнения цикъл;
- ✓ свързване с новите бизнес възможности;
- ✓ облекчаване трансфера на бизнеса;

- ✓ смекчаване на процедурите по излизане от даден бизнес и започване на нов;
- ✓ намаляване на регулаторните тежести.

Превръщането на предприемачеството в машина за икономически растеж изисква цялостна културна промяна. В Плана за действие относно стимулирането на предприемачеството на ЕК (2012-2013 г.) са посочени три области за незабавна интервенция:

- ✓ Образование и обучение по предприемачество в подкрепа на разстежа и създаването на нови бизнеси;
- ✓ Укрепване на рамковите условия за предприемачите чрез премахване на съществуващите структурни бариери в критичните фази на жизнения цикъл на бизнеса;
- ✓ Динамизиране на културата на предприемачеството в страните от ЕС посредством създаване на условия за поява на нова генерация предприемачи.

Темпът на растеж в бъдеще на страната ще зависи от интегрирането на научната и технологичната база с политиките за формиране на човешки капитал по начин, който да насърчава предприемачество.